

Hoe doen ze dat toch? Het is alweer mooi vliegweer tijdens de Stubai Cup, de traditionele opening van het vliegseizoen. Na dagenlange sneeuwstormen trekt de hemel op vrijdag open en blijft het drie dagen lang strakblauw. Meer dan 600 piloten kunnen naar hartelust vliegen met eigen scherm of met een van de testschermen. Je hoeft enkel je pas achter te laten bij een van de 23 fabrikanten en de spullen mee te nemen voor een proefrit. Tijdens een vliegpauze is het genieten van een bratwurst in de zon, terwijl je kijkt naar de shows van de fabrikanten of een praatje maakt met een van de bekende piloten die er rondlopen. Riser was erbij en pikte de nieuwtjes voor 2015 op.

Tekst en foto's: Peter Blokker, Bastienne Wentzel, Erwin Voogt

Witte sneeuw en blauwe lucht

Advance brengt eindelijk een high-end B uit

Er staat een lange rij voor de stand van de Zwitserse fabrikant Advance op de Stubai Cup. Sinds november is de lota op de markt en die moet getest worden. Dit scherm moet het gat vullen tussen de Epsilon (een lage EN-B) en de Sigma 9, een EN-C vleugel. Het ontwerp van de lota is van de Sigma 9 afgeleid, vertelt salesmanager Christian Geierstanger. "De lota is een kleine Sigma 9 met evenveel cellen maar een lagere strekking en een grotere koorde. De lota is daardoor iets minder dynamisch dan de Sigma 9. De lota heeft een wat langere remweg en iets minder stuurdruk waardoor het makkelijker te besturen is dan zijn grote broer. Het is wat minder beweeglijk. Dit is volgens ons de beste mix voor high-end B piloten." De lota lijkt dus erg op de Sigma 9. Maakt dat die laatste niet overbodig? "Dat klopt. De volgende Sigma zal dus opschuiven richting een hogere C," zegt Christian. De Sigma 9 is van afgelopen jaar, dus het zal nog wel twee jaar duren voordat de tiende versie uitkomt, verwacht de marketingmanager. Wanneer we de lota meenemen om te testen valt direct op dat het pakketje erg licht is. Maat 23 (startgewicht 60-85 kg) weegt maar 4,5 kg, bijna een kilo lichter dan de meeste andere high-end B's in deze

maat. Verder vallen de geheel ongemantelde lijnen van aramide op. Ze blijken zeer eenvoudig te sorteren. Het scherm start gemakkelijk, ook met rugwind. Het vliegt als een zonnetje. Het laat weten waar de lichte thermiek zit zonder overbodige informatie te geven. Maar je kunt er ook lekker mee spelen, het draait dynamisch zonder ervandoor te gaan. Het vooroordeel dat schermen van Advance zouden

sturen als een vrachtwagen kan overboord. Het scherm is dan ook populair, zegt Christian. "We hebben nu zes weken levertijd, dat is veel. We verwachten er bijna net zoveel van te verkopen als van de Epsilon, zo'n 800 tot 1000 dit jaar."

Waarom maakte Advance niet eerder een high-end B? Vrijwel alle fabrikanten hebben twee schermen in de populaire B-klasse. Christian vertelt dat ze tot nu toe niet genoeg mankracht hadden om meer typen schermen te ontwikkelen. "Wanneer we een nieuw scherm ontwikkelen, veranderen we niet enkel kleine details maar ontwikkelen we een geheel nieuwe vleugel."

Meer nieuws van Advance

In 2016 verschijnt van de Zwitserse fabrikant Advance de Alpha 6 (EN-A) en waarschijnlijk ook een nieuwe Epsilon (EN-B). "Nu de lota er is, is het veel makkelijker om een goede nieuwe Epsilon te ontwikkelen," zegt salesman Christian Geierstanger. "Eerder moesten we zowel de high-end B piloten tevreden stellen, als een heel veilige vleugel maken die geschikt is voor low-end B piloten. Nu kunnen we een Epsilon maken met een duidelijk low-end B karakter." Ook komt er volgend

jaar misschien een opvolger van het competitiescherm Omega. Nu Chrigel Maurer weer bij Advance is, wordt er voor hem een nieuw scherm ontwikkeld voor de X-Alps 2015. Vanuit dat prototype wordt er dan een nieuw competitiescherm ontwikkeld.

NOVA duikt in de harnassen

Ze maakten vrijwel alleen maar schermen tijdens hun 26-jarige bestaan. NOVA leverde nog wel eens een t-shirt of windvaan, maar iets anders niet. Daar is dit jaar verandering in gekomen. Met het nieuwe logo ("Het oude leek te veel op een tattoo," zegt marketing-manager Mik Broschart), waait er een nieuwe wind door het Oostenrijkse bedrijf. "Ons doel voor de komende jaren is om het hele pakket te kunnen leveren. Zodat bijvoorbeeld scholen een kant-en-klare NOVA-uitrusting bij ons kunnen kopen," legt Mik uit. Meer high-tech kleding is er al, evenals een concertinazak. Maar nu zijn er maar liefst drie verschillende harnassen uitgebracht. De Altus is het allround harnas, degelijk en sterk met airbag en schuimprotector. Mik is trots op de speciale details, zoals de handgreep van het noodscherm. "Het noodscherm zit op de rug.

Foto: NOVA

Dat is makkelijker om mee te lopen en bovendien heb je een volledige protector onder je achterwerk. Het handvat zit op een groot stuk klitteband zodat je het kunt draaien in de positie die je zelf wil." Nog zo'n detail zijn de kleuren van de ophangpunten. Die corresponderen met de kleuren van de riserlussen van de nieuwe Prion 3, het schoolscherm dat net uit is. Het dient om verkeerdt om inhaken tegen te gaan. Het tweede harnas is de Somnium, een licht xc-harnas met beenzak en hybrideprotector, maar zonder zitplankje. De naam betekent 'droom' in het Latijn. Als derde komt er een superlicht berg-harnas zonder protectie, de Montis. De Montis combineert met de Inverto, een lichtgewicht pakzak die je kunt omkeren tot airbag waar je de Montis aan monteert. NOVA werkt samen met Kortel voor de ontwikkeling van de harnassen, vertelt Mik. "Zij hebben de expertise om harnassen te maken. Wij leveren de ideeën voor de details zoals de handgreep." Het laatste nieuws wil Mik ook nog wel kwijt: NOVA brengt zeer binnenkort de IbeX 3 op de markt, een lichtgewicht vleugel voor hike&fly. Er komt een 15, 19 en 23 m2 versie. "De 15 m2 zal in bepaalde gewichtsranges zelfs EN-B geclassificeerd worden," zegt Mik. We zijn benieuwd!

Nieuwe wind bij Swing

Foto: Swing

Swing heeft een nieuwe ontwerper die zijn stempel drukt op de nieuwe schermen. De Sensis, een midden-B scherm is al enige tijd geleden uitgebracht. Een bijzondere stap van Swing, want ze zijn op dit moment de enige met drie verschillende schermen in de B-klasse (lichtgewicht versies tellen we niet mee). Nu verschijnen ook de eerste beelden van een zekere Nexus. Dat is het nieuwe EN-C scherm van Swing. Tijdens de StubaiCup vliegen er enkele prototypes rond. Daarop staat geschreven: 'Nexus, de nieuwe Astral'. Het

is inderdaad de bedoeling dat de langlopende Astral-serie gaat verdwijnen en wordt vervangen door de Nexus. Het scherm krijgt betere performance dan de laatste Astral, maar is minder veeleisend voor de piloot, aldus Swing. De EN-C-certificering is net rond en het scherm komt binnenkort op de markt.

Verrassing van Bruce Goldsmith

In december werd de eerste BGD Base gecertificeerd met EN-B. In het Stubaital is de complete range aan maten beschikbaar om te testen. Volgens de website is dit het favoriete scherm van maker Bruce Goldsmith, die het afleidde van de Airwave Sport, een van zijn eerdere favoriete ontwerpen. BGD positioneert de Base bovenaan de EN-B categorie. Maar het scherm heeft geen high-end B uiterlijk, afgezien van de redelijk hoge strekking van 5.7. Het heeft ommantelde lijnen, stevige risers en maar 46 cellen. Daar zit nog een bijzonderheid, zegt Bruce. In elk van de cellen is een mini-schotje geplaatst met een staafje erin. "Effectief deel je de cel zo in tweeën en heeft het scherm dus eigenlijk ruim 80 cellen. Daardoor gaat de performance omhoog zonder dat de rustige vliegeigenschappen verloren gaan," aldus de ontwerper. Een opvallend detail is verder een houdertje voor de remlussen waar een knopje van onder af in schuift en vastklikt. De lussen gaan nooit meer los, een verademing bij het vouwen. Bij het starten trek je de lussen recht langs de risers naar je toe en laten ze wel gemakkelijk los. We vragen een testscherm in een van de felle regenboogkleuren. Die zijn allemaal vergeven, vertelt Bruce's vrouw Arna Goldsmith die ook

Foto: BGD

voor BGD werkt. "Ook in de verkoop zijn de felle kleuren populair. Dat hadden we niet verwacht, zeker niet in het behoudende Duitsland. Maar ze gaan als warme broodjes." De kleur is natuurlijk irrelevant voor de vliegeigenschappen. Een gewone blauwe Base blijkt tijdens de testvlucht prima te vliegen. Het scherm vliegt inderdaad rustig en is tegelijk wendbaar. Een bijzondere combinatie die je het idee geeft dat je een lage én een hoge EN-B tegelijk vliegt. Het voelt alsof hij met hoge snelheid vliegt en dat lijken de cijfers te bevestigen. BGD claimt een trimsnelheid van 39 km/u en een topsnelheid van 55 km/u. De Base geeft genoeg feedback in de thermiek en is zeer stabiel met 100% speed. Deze eigenschappen staan in ieder geval garant voor veel vliegplezier, ook voor getalenteerde instappers in de EN-B categorie.

Lichtgewichtreeks van AirDesign

AirDesign weet het, hike & fly beleef een revival. AD heeft nu een lichtgewicht scherm in iedere categorie. Boris Gostner van het AirDesign team: "Hike & fly kent verschillende disciplines. De extreem-sporters en alpinisten die na een stevige beklimming gewoon naar beneden willen vliegen in plaats van te moeten lopen, maar ook hobby-piloten die gezond bezig willen zijn. Daarnaast zijn er de 'soulflyers' die graag alleen onderweg zijn en van de natuur willen genieten. Wat je motivatie ook mag zijn, we hebben nu een lichtgewicht scherm voor elke categorie." We nemen de minivleugel SuSi 2 mee de berg op voor een proefritje. De naam SuSi komt van SuperSimple, wat betrekking heeft op het eenvoudige ontwerp van de vleugel maar niet betekent dat het een beginnersvleugel is. De SuSi is een kleine paraglider, maar geen speedvleugel. De performance van de vleugel

is vergelijkbaar met die van grote schermen maar vanwege het kleine formaat (14, 16, 18 en 20 m2), materiaalgebruik en ontwerp heeft het scherm een klein pakvolume. Een multifunctionele hike & fly machine! Opvallend aan mijn vlucht met de SuSi is dat het scherm heel direct reageert op input van de stuurtokkels en gewichtverplaatsing, waardoor heel dynamische wingovers en steile bochten gemaakt kunnen worden.

Na de kleine SuSi weer ingeleverd te hebben bij de AD-stand, stap ik van de kleinste vleugel over naar de grootste: De lichtgewicht tandem HIKE. De HIKE maakt het mogelijk om met een nog comfortabel gewicht van 5,3 kg en een volwassen tandemaat van 35 m2 het hike & fly gevoel met anderen te delen. De grote besparing in gewicht komt door de eenvoudige bouwwijze met slechts 38 cellen. We nemen de HIKE mee naar de startplaats bij de Elferhütte, een 'proeftocht' van ruim tweehonderd hoogtemeters door een besneeuwd bospad. Het scherm voor de één, de lichte harnassen en het reddingsscherm voor de ander, en zo dragen we een complete tandemuitrusting de berg op met slechts zeven kilo per persoon. De startplaats is hier een beetje ijzig en steil, wind is er niet, en vooral met een tandem is het dan heel fijn dat dit lichte scherm zo makkelijk opzet. Tijdens de vlucht is het vliegen vergelijkbaar met het vliegen van een solovleugel midden in de EN-B categorie. Met de Eazy (LTF/EN A), de Rise 2 (LTF/EN B) en Volt (LTF/EN C) maakt AirDesign de reeks lichtgewicht schermen compleet.

AirDesign's nieuwkomer: de UFO

Gespot tijdens de Stubai Cup: lichtgewicht to the max. AirDesign licht een tipje van de sluier op in een recent persbericht: De UFO – Ultralight Flight Object – is een revolutionaire paraglider zonder onderzoek. Met een gewicht van 1,7 kg (voor 16 m2) kan dit scherm bijna in je jaszak mee de berg op. In een volgende editie van Riser gaan we verder in op dit scherm.

Skyman, serieus lichtgewicht

Duidelijk aanwezig op de StubaiCup, als altijd, is de stevige markante kerel Markus Gründhammer met zijn lichtgewicht paragliders. De opvallende schermen met het Markus-silhouet in het midden hangen regelmatig in groepjes bovenin het luchtruim. Markus is bekend in het Stubaital door zijn nachtfotografie van de sterrenhemel boven de vallei. Op zijn hike & fly tochten heeft hij een flinke camera-uitrusting mee en de ontwikkeling van lichtgewicht schermen om weer mee af te dalen is dus uit eigen behoefte ontstaan. Markus: "De ontwikkeling van lichtgewicht schermen neem ik erg serieus, pittige omstandigheden vragen immers om geschikt materiaal." Skyman is de enige fabrikant die alleen maar lichtgewicht schermen maakt. Als ik zijn Rockstar 21 klaarleg op de piste komen enkele gadgets meteen van pas. De twee geïntegreerde snowstakes houden het scherm op zijn plek voor de start van een besneeuwde helling, erg handig! Helaas hebben we geen tijd om het hele assortiment van Skyman uit te testen, maar dat Skyman voor iedere piloot die een duurzaam, goed doordacht, lichtgewicht scherm zoekt een oplossing heeft is duidelijk.

